

Primorski dnevnik

Plačnina plačana v gotovini
Abd. postale I grupp

Cena 80 lir

TRST, nedelja, 9. maja 1971

Leto XXVII. Št. 108 (7896)

Jugoslovanska družba na zgodovinski prelomnici

Več kot nekaj časa sem, pravda, prav od takrat dalje, ko so sami jugoslovanski odgovorni dejavniki pričeli opozarjati na težave v razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov — so se pričeli pri nas in v svetu mnogi zanimati za nadaljnjo usodo jugoslovanske družbe.

Pristaši monopolističnega kapitalizma in birokratskega etatizma so si natakali vsakega svojega očala ter skušali skozniti gledati in s svojimi stališči ocenjevati tisto, kar se dogaja v njej.

Ker gre za snovanje, ker je blizu nas in ker je od njega odvisna bodočnost slovenskega naroda, je najbrž prav, če se s tem dogajanjem nekoliko bolj seznanimo.

Takoj v začetku naj pomenimo, da jugoslovanska razvojna poti ni moč presojati po takšnih ali drugačnih zgledih v svetu, kakaj tako družbeni kot državni ustroj sta nekaj povsem svojega. Nastala sta in se razvijata v posebnih razmerah predvojnega revolucionarnega gibanja v NOB, v po vojnih soodanjih s pritiske hegemonizma ter podobnih pojavi, dokler se ni ta družba razvila v samoupravni odprt socializem, ki bi ga lahko enostavno imenovali »jugoslovanska pot v socializem«.

Za kaj gre pravzaprav v Jugoslaviji danes, po več kot polstoletni poglavitni pripravi na velike spremembe, ki se bodo uresničile s sprejemom ustavnih dopolnil? Zakaj govorijo na družbeno-političnih forumih o konfliktih v jugoslovanski družbi, ki preprečujejo nadaljnji revolucionarni korak?

Pri nas in drugje v svetu skušajo te družbene spremembe najhitreje zmočati in jih poplavit z obsežnim besedilom o nastajanju »ekolektivnega poglavarja države«, ki bo zamenjal sedanjega predsednika republike maršala Tita. Zanimajo se predvsem za to, kako bo ta kolektivni predsednik zastopal Jugoslavijo nazven, kako se bo obnesel novi »vrh« in kakšne bodo reakcije v Jugoslaviji in v svetu na vse te spremembe, ko »Tita ne bo več«.

Ker bodo z ustavnimi spremembami republike in avtonomije pokrajine postale samostojne, bodo usklajale svoje interese (brez vsiljevanja, preglaševanja ali hegemonije) v okviru predsedstva Jugoslavije, ki bo koordinator med republikami.

Bistvo jugoslovanskih sprememb pa ni v ustanavljanju »vrha« ter dočakanju njegove vloge, ampak je njihovo bistvo v uravnanju položaja ter pri presojanju vloge ljudi, ki delajo, zavoljo katerih je delavska razred izvršil revolucijo, jo ohranil ter dalje razvijal. Ti delovni ljudje, ki so se pred 20 leti pričeli samoupravljati v tovarnah, ustanovah, podjetjih, hočejo razpolagati s sadovi svojega dela. To svojo pravico hočejo dočeti uveljaviti tako glede osebnih dohodkov (meza in plač), kakor tudi pri odločanju o investicijah ter vseh nadaljnjih oblikah ravnanja z ustreznimi dobrinami. Uresničiti hočejo torej težnjo, da bi se sadovi njihovega dela po drugih poteh vračali v obliki osebnega in družbenega standarda.

Poleg tega na novih temeljih stonela tudi ureditev odnosov med federacijo in republikami. Z izboljševanjem pravice republik do suverenosti bo, za primer, Slovenija v bodoče razdeljena na dve stranke — razdeljeno na razne načine — upoštevajo avtonomno in originalno vlogo sindikatov glede politike reform.

vijala svojo osebnost s posodobitvijo izhodišč osvobodilne fronte, kar pomeni, da bo z uveljavljanjem interesnih skupnosti mobilizirala vse svoje sile za nov vzpon samoupravnega socializma.

Ker pa so republike dolžne skrbeti tudi za federacijo, se pravi za zvezno državo, bodo en del svoje suverenosti žrtvovali njej v prid. Skrbeti bodo za nadaljnjo usodo Jugoslavije, s katero so vse republike zgodovinsko in življenjsko povezane.

S skrbjo za jugoslovansko suverenost bodo republike hkrati najbolj učinkovito skrbele tudi za svojo. Zavedajo se namreč, da bi z razbijanjem skupnosti jugoslovanskih narodov izpostavljale delovni ljudje političnim, gospodarskim, vojaškim in tehnološkim pritiskom monopolističnih in hegemonističnih super sil.

Razprave o urejanju mednarodnih odnosov so privedle do tega, da bodo v okviru federacije imele republike skupno zunanjo politiko, obrambo, enotni trg, sklad za pospeševanje nerazvitih področij in pa, seve, temeljni družbeno-ekonomski in politični sistem.

Pri vseh teh skupnih potrebah pa bodo jugoslovanska družba najtrdnjeje povezovali med seboj ravno delovni ljudje, ki zaradi skupnega razrednega interesa (ki nima z nacionalističnim nikakršne zveze) ne dovoljujejo več motenj v ekonomskih odnosih in ambicioznih načrtov, ki se uresničujejo na njihovih ramenih; dozoreli so ti delovni ljudje, da bi se prenašali »skrbništvo« kogar koli.

Delavski razred Jugoslavije ne pristaja in ne bo več pristal na to, da bi mu kapitalist ali birokratski etatist odtujevala dohodek. In tudi na takšen način bedi nad jugoslovansko suverenostjo.

Z iskanjem skupnega razrednega interesa delovni ljudje Jugoslavije uspešno dokazujejo mednarodno delavsko solidarnost na načelu »enotnosti v avtonomiji«.

Pri sedanjih svetovnih integracijskih procesih je odprtost jugoslovanske družbe važna za razvijanje mednarodnega sodelovanja, katerega važen del je tudi sožitje na našem področju. Takšno sodelovanje bi mogel motiti ali zavreti samo monopolistični ali hegemonistični pritisk. Tudi škodljiva se za pre, kadar ji nevarnost preči od zunaj.

Novo perspektivo se na sedanjem razpotju odpirajo tudi slovenskemu narodu. Čim bolj bo svoboden, toliko bolj bo odprt in pripravljen na samo-

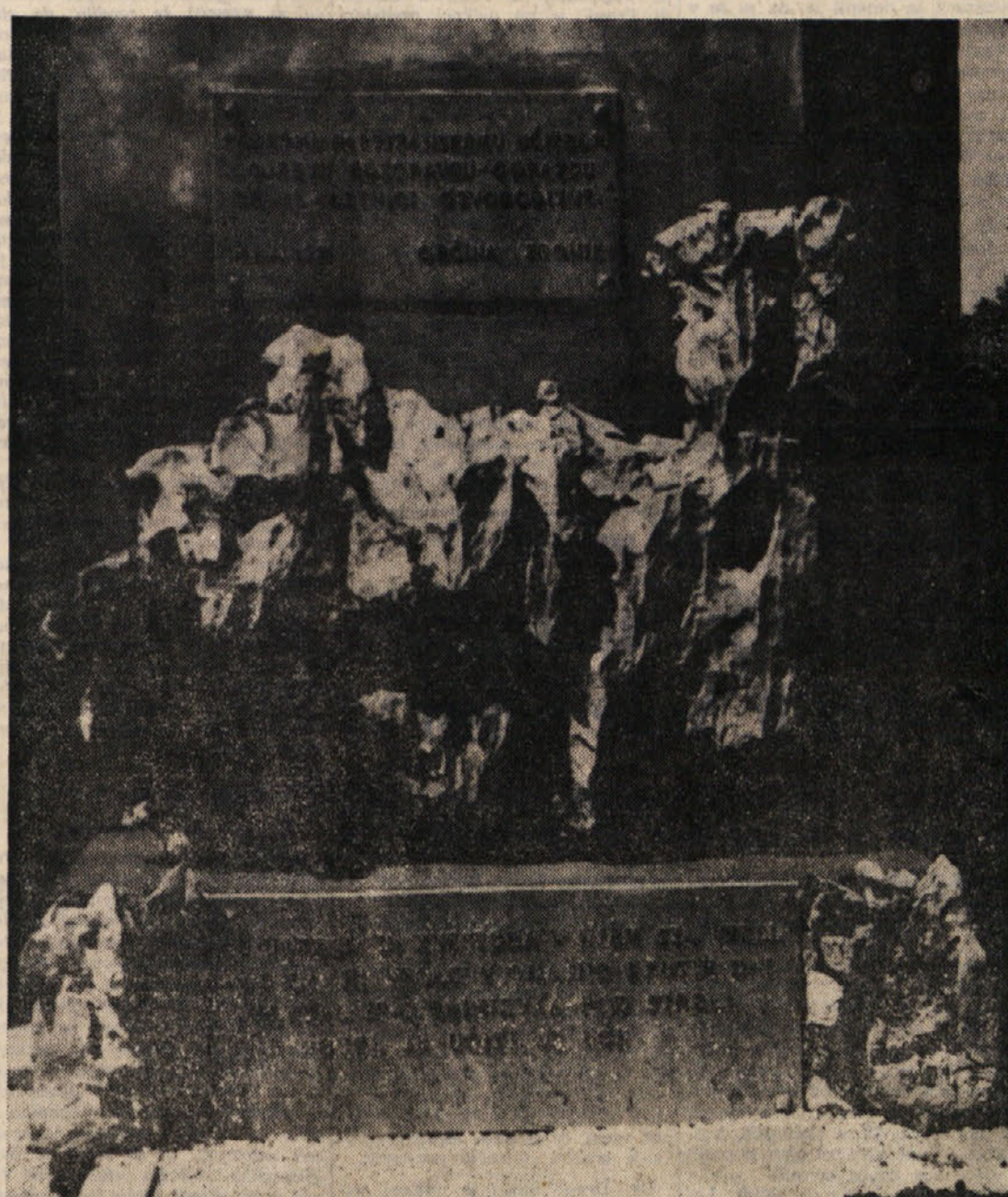
upravno dogovarjanje z vsakomer. Njegova bodočnost torej ni v nacionalističnem vrtičkarstvu, ki bi ga spet potisnilo med narode zamudnike, ampak v spodbudah in pobudah v mednarodnih povezavah, zlasti še na enotnem slovenskem kulturnem prostoru, ki vanj sodi tudi naše zamejstvo.

Kakor je delavski razred zaradi svoje najgloblje osveščenosti skupno z vsemi delovnimi ljudmi pred 30 leti rešil slovenski narod iz najhujše stiske v njegovi zgodovini, ko je z bojem za odpravo socialnega ureditve tudi odpravo nacionalnega suženjstva, tako so tudi na sedanji stopnji spet delovni ljudje tisti, ki so nosilci družbenih sprememb in s tem tudi boja za slovensko suverenost v jugoslovanski skupnosti.

Kakšna je po vsem tem, kar smo zapisali, naša sklepna misel?

Izredna razgibanost v razvoju Jugoslavije je ustvarila subjekte, ki jih sedanja ustavna ureditev utesnjuje pri nadaljnji graditvi pravičnih družbenih in mednarodnih odnosov. Zato hočejo razbiti stare okvire ter načrtovati razvoj na novi ravni. Gre za revolucionarni skok, za pravo zgodovinsko prelomnico, ki bo za dolgo razdobje dala pečat prižadevanju skupnosti jugoslovanskih narodov, da z uveljavljanjem pravic delovnega človeka še bolj humanizira svojo družbo.

GORAŽD VESEL

Danes ob 10. uri bodo na pokopališču v Samatorci odkrili spomenik padlemu partizanskemu učitelju Alojzu Kokoravcu - Gorazdu. Ob tej priložnosti bo skupina bivših partizanskih učiteljev pozvala vse kolege s se in one strani meje ter vso slovensko javnost, naj se udeležijo današnje spominke svečanosti. Delovala bo tudi avtobusna zveza med Prosekom in Samatorci — Eno uro pozneje pa bo v Zgoniku proslava 26. obletnice osvoboditve, ki jo prireja tamkajšnja občinska uprava

S POROČILI O DELU KOMISIJ IN TITOVIM GOVOROM

Zaključen 2. kongres samoupravljalcev

Plenarna skupščina odobrila 27 resolucij - Sprejet predlog o pripravi kodeksa samoupravljalcev - Predsednik SFRJ o nasprotnikih samoupravnega sistema

(Od našega posebnega dopisnika) SARAJEVO, 8. — Danes zjutraj se je v Sarajevu zaključil 2. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Na začetku današnjega zasedanja so Marjan Rožič, Miladin Korać, Berislav Sefer in Nadja Pasić poročali o delu štirih komisij, v katerih je v prejšnjih dveh dneh deloval kongres, nato pa je plenarna skupščina kongresa odobrila vseh 27 resolucij, ki so jih komisije predložile. Delegati so poleg tega odobrili tudi predlog odloka o pripravi in izdaji kodeksa samoupravljalcev in predlog odloka, naj se 27. junij proglasi za dan samoupravljalcev. Komisija, ki je preučila probleme nadaljnjega izgradnje, razvoja in pospeševanja učinkovitosti samoupravljanja v organizacijah združenega dela, je tudi pripravila predlog, naj Tito ostane do smrtne predsednik SFRJ in predsednik republike.

Plenarna seja je še z navdušenjem odobrila poročilo delu komisije za probleme razvoja samoupravnih družin in življenjske ravni delovnih ljudi. Poleg navedenih resolucij je kongres odobrila še eno resolucijo v obliki političnega in socialnega pomena, ki med drugim pravi, da »ob popolni podpori ustavnih sprememb kongres poudarja, da se po končani javni diskusiji predlagani amandmaji sprejmejo in da ob angažiranju vseh družbenih sil dobi njihovo bistvo praktičen izraz v uresničevanju samoupravnih družbenih odnosov. Izražajo stremeljenje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, kongres poziva odgovornost vseh subjektov političnega in samoupravnega odločanja in vseh nosilcev javnih funkcij, da odločno in dosledno izvajajo načelo in vsebino ustavnih amandmajev pri reševanju protislovij in problemov znotraj združenega dela, v mednarodnih odnosih, v uveljavljanju prakse demokratičnega sporazumevanja, samoupravnega in družbenega dogovarjanja, pri razvijanju integracije družbe na samoupravnih temeljih, pri nadaljnji krepitvi enakopravnosti, bratstva in enotnosti narodnosti in narodov Jugoslavije«.

Resolucija nadaljuje z zahtevom odobrave in doslednega izvajanja »štirih ustavnih amandmajev, ki se nanašajo na neodtujljivo pravico delovnih ljudi in njihovih samoupravnih organizacij pri razpolaganju s sredstvi in rezultati dela, ki vodijo v krepitvi odločilne vloge in vpliva združenega dela na celoto tokov ekonomske in družbene reprodukcije, v upravo povezovanje in integracijo družbenih sredstev, dela in ustvarjanja ter v dosledno izvajanje načel delitve po delu in rezultatih dela v vseh dejavnostih. Kongres hkrati odločno zahteva, da se prepreči vse oblike pridobivanja in prilascanja, ki niso v skladu z delitvijo po delu in rezultatih dela ter neupravičene socialne diferenciacije, ki nastanejo na tej ali na katerikoli osnovi«.

Po poročilih predstavnikov komisije je spregovoril predsednik Tito, ki ni imel napisanega govora, kar je sprožilo spontan, neformalen stik z delegati. Tito je namreč govoril sproščeno, včasih celo hudomušno, obenem pa se je dotaknil vseh perečih vprašanj jugoslovanske družbe in zelo jasno nakazal pot enotnosti jugoslovanskih narodov, delavske podlage samoupravljanja in sploh vseh tistih »spornih« točk jugoslovanskega življenja, ki so v zadnjih časih privedle do pretiranih govorov in polemik. Prav sproščena in enostavnost Titovega govora (ki ga v daljšem izveščku objavljamo na zadnji strani) je jasno pokazala, da so ponekod preveč poudarjali momente krize jugoslovanskega sistema in da je mogoče rešiti te probleme brez dram, brez ustavnih prevratov, z izboljšanjem samoupravnega sistema in v dialektični premostitvi tistih momentov, ki zavirajo vzpostavitev višjih oblik samoupravljanja.

Največji aplavz je Tito postal, ko je rekel, da »nekateri listi v tujini so pisali, da bo vse ostalo po starem. Tito je stara puška, ki več ne strelja. Po dveh mesecih bo vse po starem. Moram vam reči — je dejal Tito — da nisem stara puška, tokrat bom vse naše sklepe izvedli v stvarnosti do zadnje potankosti«.

Druga točka, ki je naletela na burno odobravanje, zadeva vprašanje notranjih nasprotnikov samoupravljanja. »Niso to delavci — je dejal Tito — ki se s težavo prebijejo do konca meseca in ki zaslužijo tistih 70 do 80 tisoč dinarjev, niti ne upokojenci. Tisti, ki sejejo nevero v naš samoupravni sistem, so taki, ki imajo 350.000 dinarjev, ki imajo avtomobile. To so generali, seveda ne tisti v aktivnosti, marveč upokojeni generali. To so upokojeni politiki, ki so razočarani, ker jim ni uspelo postati predsednik republike. In zdaj po kavarnah govorijo, kakšen je nered v tej naši Jugoslaviji«.

SERGIJ PREMUR

VČERAJ IN DANES V GLAVNEM MESTU SLOVENIJE

Proslave ob 26-letnici osvoboditve Ljubljane

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 8. — Glavno mesto Slovenije Ljubljana slavi danes in jutri svoj najlepši praznik, obletnico osvoboditve. Kakor že vrsto let bo tudi letos osrednja prirediteljska poudarila pomen prirediteljskega pohoda po cestah partizanske Ljubljane. Prireja ga poseben odbor za to edinstveno manifestativno in športno prireditev. Letos so te prireditve hkrati tudi v znamenju počastitve ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Danes je bil prvi dan proslav, in sicer manifestativni pohod po poteh tovarštva in spominov. Tega pohoda se je udeležilo rekordno število 39 tisoč ljudi, kot še nikoli doslej. Nekaj ljudi, kot so začeli prihajati udeleženci na cilj na Trgu revolucije, na pot pa so med tem časom obhodili 10 kilometrov po obronkih Ljubljane. Približno ob 11. uri so na Trg revolucije prikorakale s svojimi zastavami slovenske partizanske brigade. Na slavnostni tribuni so jih med drugim pričakali Franc Popit, predsednik Zveze komunistov Slovenije, podpredsednik zvezne skupščine Marjan Breclj, predstavnik slovenske skupščine Vinko Hafner in drugi, predstavniki jugoslovanske ljudske armade

France Poglajen, med njimi sta bila tudi Sergej Vošnjak in Lidija Sentjurc. Lidija Sentjurc je v poudarjenem govoru poudarila veliki pomen teh spominskih prireditev in zlasti izražala zadovoljstvo, ker se teh manifestacij vsako leto udeležuje večje število mladih ljudi. Po zborovanju so vsi udeleženci poslali pozdravno pismo predsedniku republike Titi. Prireditve ob praznovanju obletnice osvoboditve Ljubljane se bodo nadaljevale tudi s partizanskim maršem, s študentskimi zmage in tekom prijateljev.

DRAGO KOSMRLJ

Nerešena vprašanja stanovanjske reforme

RIM, 8. — Komisija za javna dela poslanske zbornice bo v ponedeljek popoldne nadaljevala razpravo o zakonskem predlogu o reformi stanovanjske politike, ker je še vedno ostalo odprto vprašanje ključnega 26. člena zakona, ki se nanaša na možnost odtujitve zemljišč, ki jih bodo razlastili. Danes so se vrtila razna posvetovanja in so se dogovorili o ukinitvi GESCAL od 1972. leta dalje.

Stoletnica goriške »Soče«

V gradu Kromberg pri Novi Gorici je bilo včeraj popoldne srečanje predstavnikov primorskih časopisov in revijev tostran in onstran meje. Srečanje je priredila novogoriška občina v sodelovanju s kulturnimi ustanovami in tem mestu ob priliki stoletnice goriškega lista »Soča«.

Po uvodnih besedah urednika novogoriške revije »Srečanja« Nana je dr. Fran Vatovec orisal težavno in zelo razvito publicistično dejavnost med Slovenci na Primorskem od začetka do današnjega časa. Po zanimivih Vatovečevih izjavah je ravnatelj novogoriškega muzeja Branko Marušič prikazal gostom bogato razstavo primorskega tiska, ki je urejena v Kromberškem gradu; na tej razstavi je praktično razstavljeno vse, kar je v slovenščini izšlo na Primorskem.

Sledila je zanimiva debata o integracijskem procesu slovenskega tiska na obeh straneh državne meje ter o nujnosti boljšega informiranja zamejskih prebivalcev v matični domovini ter istočasno v tujini in bogatejša spoznavanja tega, kar se dogaja v Sloveniji in Jugoslaviji v našem zamejskem tisku. V debato je poseglo več prisilnih zastopnikov tiska in javnega življenja. Omenimo med njimi le dr. Jožo Vilfana, dr. Iva Juvančiča, predsednika SKGZ Borisa Raceta, ravnatelja »Gospodarstva« dr. Lojzeta Berčeta ter glavnega urednika našega lista inž. Stanislava Renka.

Prisotni so bili najvidnejši predstavniki javnega življenja v Novi Gorici z županom Rudimom Šimcem na čelu.

Ob tej priložnosti je Založništvo tržaškega tiska izdalo liteno brošuro, v kateri sta objavljena zanimiva članka dr. Frana Vatoveca in Branka Marušiča o stoletnici »Soče« in o slovenskem primorskem tisku.

25 let Slovenskega planinskega društva v Trstu

(Razgovor s predsednico SPDT dr. Sonjo Mašera)

Slovensko planinsko društvo v Trstu praznuje v teh dneh 25. obletnico svoje povojne obnove. Za to priložnost je sinoči priredilo proslavo v Kulturnem domu, mi pa sčimo, da moramo tej obletnici in društvu, ki jo slavi, dati še poseben poudarek, saj si je z vsem svojim delovanjem od leta 1946, ko je bilo ustanovljeno, pa do danes, zagotovilo častno mesto med tistimi našimi zamejskimi ustanovami in organizacijami, ki so vsaka na svojem trišču prevzele obveze za celovitost našega narodnega življenja in izživljanja. Zato smo sedaj predsednica SPDT dr. Sonjo Mašero zaprosili za razgovor, med katerim nam je o planinskem skromnostjo in iskrenosti odgovorila na zastavljena vprašanja:

UREDNIŠTVO: Je po Vaši oceni zanimanje naše mladine za planinstvo veliko, medtem ko je generacija, ki je zrastle med vojno in takoj po njej, bila manj dovzetna za takšno obliko družabnosti. Vzroke je težko dognati. Mogoče je nismo znali pritegniti, bolj verjetno pa je, da je vzrok neke druge. Takratna mladina je doživljala svojo puberteto, ko se je življenjski standard naglo razmahnil. Imela je namreč vsega preveč in predvsem jo je ohamala motorizacija. Mlajša generacija pa je ponovno začutila potrebo, da se vrača v svet elementarne prirode, kajti vse to, kar ima, se ji zdi samo nemevno in zanj ne predstavlja več tiste omamnosti, kot jo je namah razbuhel standard lahko predstavljal za rodo, ki je živel dotlej v stiski in neposrednih posledicah vojne časa.

UREDNIŠTVO: Po poklicu ste zdravnica in kot zdravnica nedvomno tudi psiholog. Kakšne so prednosti, ki jih ima planinstvo pred drugimi športi za zdravo telesno in moralno rast mladega človeka?

ODGOVOR: Planinstvo ima nesporne vse prednosti. Odvaja se v prosti naravi, na svežem, neoklenujemem zraku, v zdravem okolju, po svojem značaju pa zahteva od človeka samopovedovanje, poštenost, vztrajnost in tovarštvo. Vse to je danes človeku najbolj potrebno, če želi, da naj ga odkljuje zdravo telo in zdrav duh.

UREDNIŠTVO: V vaših delovnih programih je poleg prijateljstva in tur tudi postavka o kulturno-vzgojnem delovanju v obliki predavanj, raznih tečajev itd. Sodi, da je v tem smislu Slovensko planinsko društvo naredilo dovolj?

ODGOVOR: Nismo zadovoljni s tem, kar smo doslej naredili. Imamo sicer redna mesečna predavanja, prirejamo tudi tekmovalna v poznavanju flore, slikarska tekmovanja »ex tempore« v prirodi, razne natečaje, skratka poslužujemo se vseh sredstev, da bi med mladino vzbudili še večje zanimanje za naravo. Sčimo, da je tovarštva naša dejavnost zelo važna in če bomo imeli v bodoče

UREDNIŠTVO: Ko je bilo SPDT pred 25 leti ponovno priključeno k življenju, so morda njegove prejšnje smernice ohranile svojo veljavo?

ODGOVOR: Življenjske prilike so se z osvoboditvijo bistveno spremenile in rekla bi, da se je delovanje društva začelo na drugih osnovah bolj izrazito rekreacijsko - športnega in družabnega značaja. To dokazuje tudi neverjeten razmah društvene dejav-

Vprašanja in zapis razgovora
JOŽE KOREN

(Nadaljevanje na 3. strani)

PO VALUTNIH UKREPIH ZAHODNONEMŠKE VLADE

Težavno iskanje kompromisa na zasedanju ministrov EGS

kompromis bo dosežen. Kaže pa, da bodo Zahodna Nemčija ter druge države, ki so najbolj izpostavljene spekulacijam z dolarji, osvojile predlog Bonna o uvedbi nihajočega tečaja za omejen, a nedoločen čas, medtem ko bosta Italija in Francija ohranili sedanjo pariteto z dolarjem.

Razlike v stališčih so zelo močne, kot se je pokazalo na današnjem zasedanju. Evropska komisija, ki ji predseduje Italijan Malfatti, vztraja na stališču, da so potrebni skupni ukrepi stesnih, ki naj zanjajajo učinkovito delovanje EGS ter prispevajo k izboljšanju mednarodnega monetarnega sistema. Zahodnonemški finančni minister Schiller je mnenja, da je treba uvesti nihajoči tečaj dolarja za vse valute EGS vsaj za določen čas. Najbolj nasproten temu predlogu je bil Francoski Giscard d'Estaing, po katerem bi nihajoči tečaj ne pomenil rešitve, pač pa bi privedel do kolektivne revalorizacije evropskega denarja s hudiimi posledicami za Evropo. Tu di Italijan Ferrari Aggradi je govoril proti spremembi paritete, priznal pa, da valute težave, ki jih imajo nekatere države, opravčujejo začasno nihanje tečajev v teh državah.

Ob robu ministrskega zasedanja, ki se ga udeležujeta tudi zahodnonemški zunanji minister Scheel in nizozemski minister za podjetništvo Lardinois, potekajo intenzivni sestanki med izvedenci in med guvernerji osrednjih bank. Pozno ponoči se zasedanje še ni zaključilo.

Pertini zahteval objavo rezultatov preiskave o delovanju mafije

RIM, 8. — V torek zjutraj se bo v palači Montecitorio sestel predsedniški odbor preiskovalne komisije proti mafiji, popoldne pa se bo komisija sestala na plenarnem zasedanju. Člani komisije bodo sklepali ali naj objavijo izsledke, do katerih so prišli v osmih letih delovanja. Pobuda za objavo dokumentov je danes po dogovoru s predsednikom senata Fanfaniem dal tudi predsednik poslanske zbornice Pertini, ki se je srečal s predsednikom komisije proti mafiji Cattaneom.

Oceena sindikatov o razgovorih s strankami

RIM, 8. — Tajništva CGIL, CISL in UIL so izdala skupno oceno o pogovorih, ki so jih imeli ta teden s predstavniki vseh demokratičnih strank. Sindikalne organizacije pravijo, da so med pogovori ugotovili skupno voljo in da je primerno, da pride do tesnega sodelovanja med strankami in sindikati ter da vse stranke — razen demokratske — upoštevajo avtonomno in originalno vlogo sindikatov glede politike reform.

PRED MESECEM DNI SO SE ZBRALI V LONDONU Z VSEGA SVETA

Odslej ne več Cigani, pač pa Romi

Kongresa so se udeležili številni razumniki, petičnikov pa le ni bilo
Izbrali so si svojo nacionalno himno »Dželem, dželem« in tudi zastavo

Pred nedavnim so v nekem starem gradu blizu Londona imeli svoj kongres ljudje, ki so se zbrali z vseh koncev sveta. Čeprav so se mnogi prvič v življenju videli, so se brez obotavljanja objemali, poljubljali in drug drugega pozdravljali z besedo »prala« — brat. V starem angleškem dvorcu, v katerem so se nekoč veselili ali tudi preživljali težke ure angleški plemiški ljudje, so se sedaj na svoj kongres Cigani. Ne, to niso Cigani, ker niso več Cigani, pač pa Romi. Tempopoli veseli ljudje so tu razpravljali o težavah, ki jih mučijo, vendar so svoj prvi svetovni kongres končali s pesmijo, plešom in z glasbo.

Kongres Romov je v imenu britanskega parlamenta pozdravila poslanka, laburistka, ki jim je zazelela dobrodošlico in uspešno delo. In ti preprosti, čisto mnogim preveč preprosti ljudje so pokazali, da niso preprosti ali še kaj hužega, kar jim očitajo. Še več, dokazali so, da jih družbene razmere, v katerih posamezne njihove skupnosti živijo, sicer ločijo, vendar ne toliko, da bi ne našli skupnega jezika. Čeprav so delegacije prišle iz vseh predelov sveta, tudi iz Kanade, Španije, obeh Nemčij, Indije, Francije in iz vseh držav socialističnega sveta, so v petih dneh in nočeh, kolikor je trajal njihov kongres, vse sklepe sprejeli soglasno, pogosto z vzdikom. Sklenili so med drugim, da ne marajo svoje »Ramanistan«, to se pravi svoje države, uradno se bodo v bodoče imenovali Romi in ne več Cigani, ker je naziv Cigan zadobil zaničljiv pomen. Sprejeli so tudi svojo nacionalno zastavo in ob koncu kongresa zapeli tudi svojo — himno.

Romi so prišli, kot smo rekli, iz vseh predelov sveta. Tudi iz Jugoslavije. Zdi se, da je bila jugoslovanska delegacija še najmočnejša in tudi najbolj reprezentativna, kajti vodili so jo književnik Slobodan Berberski iz Beograda, makedonski poslanec Fak Avdi in priznani profesor Nusred Sehar.

Književnik Berberski je svoje vtise s kongresa v beograjskem tedniku »Ilustrirana politika« opisal takole:

»Svečan sprejem jugoslovanske delegacije se je začel že na londonskem letališču. Televizija nas je spremljala na vsakem koraku. Romi iz Irske, Francije in Španije so prišli s svojimi karavanami, da bi nas pozdravili že na vstopu v park grad, kjer smo imeli kongres. Na kongresu se je zbrala lepa družba: delegat iz Švice dr. Jan Zibula, književnik Matteo Maksimov, pesnika iz Pariza Maisa Ruda in drugi.

Iz Prage je prišel neki doktor pravnih ved, navzočih je bilo tudi več Romov — odvornikov, slikarjev in glasbenikov. Srce mi je kar poskočilo, ko sem v francoski delegaciji videl rojaka Zarka Jovanovića iz Batajnice pri Beogradu. Čez ramo je nosil balajajo, ki danes navdušuje ves Pariz.

Slobodan Berberski, ki je bil v Londonu izvoljen za predsednika kongresa, je nadaljeval takole: »Kljub tolikim lepim imenom je bil to vendarle kongres siromakov. Bogati Romi, razni hotelirji iz Južne Amerike, tovarnarji iz Kanade, bančniki iz Francije so se, žal, oddaljili od svojega naroda. Svoje pokore skrivajo, nočejo povedati, da so Romi. Toda niti mi se ne bomo trudili, da bi jih ponovno pritegnili.

Kljub vsemu je Berberski izrazil upanje ali bolje prepričanje, da se bodo tudi mnogi že odtujeni Romi nekoč vrnili v svoje jato, posebno ko bodo pridobili na svojo stran tudi neko »kronano glavo«, ki ne more zatajiti svojega porekla. »Nedavno«, je rekel besedno Berberski — je v Parizu, na neki večerji, da kralj poslali stihne pesnice Maisa Rude in stopil je k njej in ji tiho zaspešal na uho: »Vam pripadam, tudi jaz izhajam iz plemena Romov.

»Na kongresu smo razpravljali tudi o tem, kako naj označujemo svojo nacionalno pripadnost — je rekel Berberski, — posebno ker je beseda cigan zadobila žaljiv pomen. Predlogov je bilo več in večina je bila za izraz Romi, ki pomeni človek. Toda Francozi so predlagali svoj izraz, Španci svojega, nato sem pojasnil, da španski Gitan ali Gitanji ni nič drugega kot Cigan in tedaj je španski delegat skočil, me objel in poljubil in vsi v dvorani so vzklicali izrazu Romi.

Tretjega dne kongresa je v kongresni dvorani odjeknila strahotna vest: v sosednji grofiji so zgoreli v avtomobilu trije mladi Romi. Policija je prikolico, ki je bila parkirana na nedovoljenem mestu, spravila s ceste, očeta in mater pa aretirala. Čez noč pa so fašisti začeli voziti in vsi trije otroci so zgoreli. Ko se je to zvedelo, so Romi zapustili kongresno dvorano, sedli v avtomobile in pohiteli na kraj tragedije oziroma zločina. Tu so na kraju, kjer so zgoreli trije mladi Romi, nasuli cvetja, ga obili z bencinom in zažgali. Zarko Jovanović pa je zaigral na balajajo in zapel pesem »Dželem dželem«. Nekdo je ob tem rekel: »Bratje, to je naša pesem.« In dejansko je to postala himna, s katero so zaključili tudi svoj kongres.

Četrti dan kongresa so sprejeli več resolucij: 8. april pa proglasili za praznik Romov, hkrati so proglasili za uradne jezike vse dialekte, ki jih govorijo Romi. Končno je prišla na vrsto tudi — nacionalna zastava. Berberski pravi: »Predloženi sta bili dve vodrovini polji, sinje in zelene, toda jaz sem si želel trobojnico. Bratje, pa če bi dodali še rdečo barvo?« sem rekel. Nekateri delegati iz kapitalističnega sveta so se zbal, da jih ne bi pozaprli kot komuniste. Končno je obveljalo mnenje Švicarja dr. Jana Zibule, ki je rekel, da naj bo sinja barva predstavljala nebo, zelena pa gozdove in livade, čez ti dve barvi pa naj bi dali rdečo kolo, simbol našega stoletnega tavanja po svetu.

Petega dne je Romom verjetno postalo v gradu že dolgočasno. Preselili so se v neki londonski park, kjer se je začel kulturni del programa.

»Ko se je kongres zaključil, smo se spet objeli, se poljubili in razšli vsak na svojo stran, trdno smo si obljubili, da ne bomo nikjer več prosičali, pač pa zahtevali. In brž ko sem prišel v Beograd, sem stopil k predsedniku Socialistične zveze Benju Zupaniću in rekel: »Tovariš Benjo, tudi mi, Romi, imamo svojo zastavo. Če se, da jo tudi mi razvijemo.« In on je enostavno rekel: »In čemu ne?«

in menda tudi ne v jugoslovanskem gledališkem prostoru. Kot celota je uprizaror v smislu modernega gledališča očitovala bolj konvencionalno podobo, čeprav je bilo v nekaterih prizorih in tudi med posamezniki nekaj uspešnih igralških kreacij in dinamičnih skupinskih scen, ki so izbrale veliko umetniško prizadevanost in discipliniranost. Pri vsej rutiniranosti igralškega izražanja, ki je bilo ožarjeno tudi z veselo komedijsko živahnostjo, je vendarle izstopal kot umetniški vrh dosežek Arnolda Tovornika, zaradi katerega je bilo vredno uprizoriti in si ogledati to komedijo.

Kot pred leti njegova »Komedijska na mostu«, predstavlja tudi letošnja »Ženitev« lep uspeh mariborskega opernega kolektiva, ki se je študijsko trdno in interpretacijsko izvrstno življal v posebnosti posameznih značajev in se pod tenkovestnim glasbenim vodstvom dirigenta Marka Žigona avtentično zill v duhovito celoto. Prav celovitost umetniškega ansambla je dragotina uprizoritve, v kateri so se tudi posamezniki odlikovali z izredno izklesanimi liki igralških stvaritev, ki zahtevajo izredne sposobnosti opernih pevcev. Med njimi so prednjačili vsi protagonisti, pred vsemi Emil Baronić kot Ženin Podkoljina, njegov prijatelj Kočkarov Aleksandra Bošnjanić, v ženskem tercetu Nada Zrinskić kot nevesta Agatja, Dragica Sadnikova kot neutrujnjiva ženitovljanka posredovalka Fjokla, Ada Thumova kot teta Ariana in v zgolj igralški vlogi služkinje Dujaška Boja Filipčević, dočim so se poleg igralške vloge sluga Stjepana, ki jo je izoblikoval Danilo Serajin, izkazali ostali snubci, ki so podali pevsko in igralško izvrstne like ženinov, pred vsemi Jernej Plahuta kot pomorščak-ženskar Ževakin, surovi vladni svetnik Ivan Josefa Fejka, dočim je olikanega pehotnega častnika Anučinca podal Ervin Ogner.

O velikem umetniškem uspehu Martinu je »Ženitev« pričla tudi povabilo vodstva vsakeletnega festivala »Kamen in zvok« v združilišču Arandjelovac, na katerega so povabili operni ansambel iz Maribora, da bi v začetku septembra nastopili s to opero. Če omenimo, da na tem festivalu, ki nosi mednarodno obeležje, nastopajo predvsem prominentni glasbeni umetniki in gledališki ansambli, pomeni povabilo vsakeletno priznanje mariborski Operi.

Kot je bila v operi uprizoritev »Ženitev« poudarjena kolektivna umetniška prvina, je bila v uprizoritvi dramskega ansambla Shakespeare »Komedija« predvsem poudarjena visoka umetniška kreacija naslovne vloge v markantni upodobitvi umetnika Arnolda Tovornika, ki je bil ves čas predstave v središču pozornosti. Enotno je bilo mnenje, da takšnega Falstaffa v danem trenutku zlepa ni v slovenskem gledališču.

tom Severjem, ki je tudi v vlogi dr. Kostruna izprical nadpovprečni talent in bil v naši skupini najbolj dognana igralška stvaritev, ki je marsikje na odprtem odru požela zasluženo aplavz, je bilo izredno tovariško in zanesljivo. Vsi, kot eden, smo čutili, da naša mala skupina precej kratkega potovanja, ki je bilo taekrat na našem področju precej redko. Gledališča obsedenost naš ush in igralška profesionalna disciplina sta omogočila, da smo v poletnih mesecih za splošno kulturno življenje v Sloveniji storili zasluženo dejanje, ki ga je poželje znalo ceniti. Za nas pa je bila pod mojstrskim vodstvom režiserja in pedagoga Milana Skrbinkina najboljša praktična šola na razvojni poti našega igralškega zorenja.

VODORAVNO: 1. desna roka, 8. država v Srednji Ameriki, 14. razstrelivo, 15. posnemalec v umetnosti, 16. goljuf, 17. enovalentni radikal, 18. bog sonca pri starih Egipčanih, 19. orientalsko gostišče, 20. mesteca v Dalmaciji, 21. pogosten del nizozemskih primkov, 22. začetni slovi, pesnika in prevajalca (»Primorski soneti«), 23. del okostja kraljevič, 24. evropska otok, 25. provinca v zah. Kanadi, 29. trojanski kraljevič, 30. evropska otok, 31. ime slov. pevke Amad, 32. dur, 33. prostor pred vhodom v večje poslopje, 34. francoski pozitivistični esteti (Hippolyte), 35. vrsta jabolk, 37. pred leti popularni kraljevič popevkar (Paul), 38. stavba, 39. enaki črki, 41. ime filmske igralke Farrow, 42. sitem človek, 43. ena od ameriških atomskih podmornic, 46. znak za aluminij, 47. ime slikarja Chagalla, 48. opozorilo, 49. ime slov. slikarja J.

spomina na Staneta Severja

(Nadaljevanje s 5. strani)

tom Severjem, ki je tudi v vlogi dr. Kostruna izprical nadpovprečni talent in bil v naši skupini najbolj dognana igralška stvaritev, ki je marsikje na odprtem odru požela zasluženo aplavz, je bilo izredno tovariško in zanesljivo. Vsi, kot eden, smo čutili, da naša mala skupina precej kratkega potovanja, ki je bilo taekrat na našem področju precej redko. Gledališča obsedenost naš ush in igralška profesionalna disciplina sta omogočila, da smo v poletnih mesecih za splošno kulturno življenje v Sloveniji storili zasluženo dejanje, ki ga je poželje znalo ceniti. Za nas pa je bila pod mojstrskim vodstvom režiserja in pedagoga Milana Skrbinkina najboljša praktična šola na razvojni poti našega igralškega zorenja.

spomina na Staneta Severja

(Nadaljevanje s 5. strani)

tom Severjem, ki je tudi v vlogi dr. Kostruna izprical nadpovprečni talent in bil v naši skupini najbolj dognana igralška stvaritev, ki je marsikje na odprtem odru požela zasluženo aplavz, je bilo izredno tovariško in zanesljivo. Vsi, kot eden, smo čutili, da naša mala skupina precej kratkega potovanja, ki je bilo taekrat na našem področju precej redko. Gledališča obsedenost naš ush in igralška profesionalna disciplina sta omogočila, da smo v poletnih mesecih za splošno kulturno življenje v Sloveniji storili zasluženo dejanje, ki ga je poželje znalo ceniti. Za nas pa je bila pod mojstrskim vodstvom režiserja in pedagoga Milana Skrbinkina najboljša praktična šola na razvojni poti našega igralškega zorenja.

CIRIL GALE

DESPERADO JOAQUIN MURIETTA

VLADIMIR HERCEG

V SAW MILL FLATU SO GOVORILI SAMO O JOAQUINOVOVEM MASČEVANJU...

V TISTI LETIH SO AMERIČANI PREZIRALI MEHIKANCE KOT MANJVREDNE LJUDI. JOAQUINOVA OKRUTNA MASČEVANJA PA SO MEHIKANCEM, KI SO ŽIVELI V ZDRUŽENIH DRŽAVAH, DVIGNILA PONOŠ, TO PA KALIFORNIJSKI VLADI NI BILLO VŠEČ...

VSI VESTE, GOSPODA, KAJ POME NI ME JOAQUIN MURIETTA. ZATO VAM NE BOM NA DOLGO GOVORIL O NJEM. BISTVENO JE LE, DA PREPREČIMO UPOR MEHIKANCE, KI SO V VELIKI VEČINI V NAŠI DRŽAVI...

PREDLAGAM DA GA POD PRETVEZO, DA JE UBIL NEKOGA OD VLADE, DAMO ZAPRETI. TAKO BODO MEHIKANC, BREZ SVOJE GA IDOLA IN TO BO PORUŠILO MIT O NJEGOV, POSTENOSTI IN BORBI ZA PRAVICE POTLACENIH...

NEKAJ DNI POZNEJE SO SE PO VSEJ KALIFORNIJI POJAVILI OGLASNI PLAKATI Z JOAQUINOVO SLIKO.

MEDEM JE JOAQUIN MURIETTA ZBRAL OKROG SEBE BANDO NAJHUŠIŠH ZLOČINCEV DIVJEGA ZAHODA IN Z NJIMI JE ROPAL IN MORIL PO KALIFORNIJI...

ROPARSKE POHODE STA VODILA JOAQUIN MURIETTA IN SLOVITI OKRUTNEŽ TROPSTI JACK...

AMIGOS, ČAS JE, DA GREMO SPET NA LOVI.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. desna roka, 8. država v Srednji Ameriki, 14. razstrelivo, 15. posnemalec v umetnosti, 16. goljuf, 17. enovalentni radikal, 18. bog sonca pri starih Egipčanih, 19. orientalsko gostišče, 20. mesteca v Dalmaciji, 21. pogosten del nizozemskih primkov, 22. začetni slovi, pesnika in prevajalca (»Primorski soneti«), 23. del okostja kraljevič, 24. evropska otok, 25. provinca v zah. Kanadi, 29. trojanski kraljevič, 30. evropska otok, 31. ime slov. pevke Amad, 32. dur, 33. prostor pred vhodom v večje poslopje, 34. francoski pozitivistični esteti (Hippolyte), 35. vrsta jabolk, 37. pred leti popularni kraljevič popevkar (Paul), 38. stavba, 39. enaki črki, 41. ime filmske igralke Farrow, 42. sitem človek, 43. ena od ameriških atomskih podmornic, 46. znak za aluminij, 47. ime slikarja Chagalla, 48. opozorilo, 49. ime slov. slikarja J.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. štrajk, 7. nastava, 13. urama, 14. oolit, 15. IS, 16. šilo, 17. rektor, 19. kam, 20. Mao, 21. raster, 22. Nada, 23. as, 24. Teksas, 25. Namur, 26. Ke, 27. Topeka, 28. Larsen, 29. Bogart, 30. kancer, 31. motika, 32. artil, 34. merica, 35. go, 36. Skot, 37. Petula, 38. kap, 39. Man, 40. dukati, 41. milo, 42. in, 43. Karel, 44. status, 46. razvrat, 47. talent.

HOROSKOP

Veljaven od 9. do 15. maja 1971

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Nekaj naspotja vam bodo oteževala uveljavitev, toda uspehi boste. Za to pa je vendar potrebno nekaj več poguma in dobre volje. Razčistite svoj položaj pri ljubljani osebi, kjer vas neločljivo opravlja.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Med tednom bo marsikaj drugače kot ste si mislili in vendar bo konec pozitivnih, še več kot bi pričakovali. Prijetno presenečenje v službi ali na delu, se prijetneje v oči družbi. Le na zdravje pazite.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V nevarnosti ste, da se bo kaj zapletlo. Zato bodite pripravljeni na vse, hkrati bodite podjetni, če bi šlo kaj narobe. Na vsak način boste morali načrte nekoliko spremeniti. V družini sodelajte.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Razčistite se bode nekatere stvari, za katere ste mislili, da so izgubljene. Na vsak način bo treba drugič bolje usmerjati svojo dejavnost. Ljubljena oseba bo vihal nos in tudi v družini ne bo vse gladko. Zdravje odlično.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Zasluge bodo delo ne bo steklo. Tudi gnojni uspehi bodo slabši. Na osnovi novih poznanstev bi mogli kaj popraviti. Nekaj oseba se zanima za vas, vendar ne nasledajte. Prehlad ali kaj podobnega.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Zasluge bo stromen čeprav bo delo veliko. Nekoč vas bo tudi žalil in spravi v slabo voljo. Toizabte iščite doma, pa čeprav tudi doma ne bo vse gladko. Glede zdravja se kar potolažite.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Več razsodnosti in smisla za mero, kajti sicer boste spravili v težave ne se sebe, pač tudi sodelavce. Rezultati vaših naporov ne bodo veliki. Nervozna se bo z dela prenesea tudi v družino. Zdravje dobro.

SKORPION (od 24. 10. do 23. 11.) Ravnanje se raje po svojih intuicijah kot po tujih nasvetih. Nekoč bi vam rade pomagali, pa odlikanje njegovo pomoč. Nekaj oseba je zainteresirana in vam ponuja prijateljstvo. Previdnost. Tudi glede zdravja.

STRELEC (od 24. 11. do 23. 12.) Vaša dejavnost se bo razvila in uspehi so vam zagotovljeni. Pri tem pa pazite da ne bi delali v prazno. Če zahtevate preveč, boste razočarani. Tudi v ljubezni velja to. Nervozni in pobiti boste.

KOZOROG (od 24. 12. do 20. 1.) Izogibajte se naglim odločitvam, ki bi znale omajati tudi trdno gnojni stanje. Pogumni bodite raje kje drugje, kjer se vam dobrodošnost masčuje, ko ljudje ne znajo varčevati. Zdravje dobro.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne izgubljajte časa z ljudmi, ki vam ponujajo svoje usluge, za delo pa niso sposobni. Zavijajte rokave in rezultati so zagotovljeni. Odločni bodite tudi doma, oziroma z ljubljeno osebo. Zdravje v redu.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Z velikodušnostjo ne boste prišli nikamor. Včasih je potrebna ostra beseda, kajti postli so postli. Izogibajte se ljudem, ki se preveč ponujajo. Zdravje dobro, vendar ne pretiravajte v plačilu.

77. TONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

Njegovi tovariši so prebili črto in padli. On, ki je ostal, pa je dobil zlato medaljo.

Kurir ni prišel, kot so bili obveščeni. Ze so se hoteli dvigniti, da bi odšli, ko so zaslišali brnenje. Preden so se zavedeli, je za ovinkom zabobnel motor in zagledali so motorista v čeladi, ki je smelo zavozil v krivino. Kot nevidna roka je žica vrgla z motorja. Telebnil je vzrak na cesto in se dvakrat prevrnil. Stroj pa je zavozil v skalo in se prevrnil. Vsi trije so skočili na cesto, motorist se je prevrnil in stegnil okrvavljeno roko k pištoli. Toda Poljak, ki je bil prvi pri njeni, mu je stopil na roko. Tušar mu je snel orožje, torbo, Blisk ga je dvignil pokonci in brž so mu zvezali roke z jermeni. Razen krvavih rok, od padca ni imel posledic. Celada mu je ublažila udarec. Nemški podoficir je neverjetno buljil vanje, Blisk pa mu je dejal po nemško:

»Hitro z nam! Če boste pametni, ne bo nič hudega.« Tono je vzel jermen v roke in ga potegnil s ceste v hosto kot nepokornega psa, ki so ga ukradli lastniku. Ni se upiral. Le stokal je venomer in po obrazu so mu tekale znojne kaplje. Spetili so v hrib. Izogibali so se poti in steza. Šli so naravnost skozi gozd, da jih ne bi Nemci prestregli. Nemec je polglasno stokal. Oni trije se zanj niso zmenili. Cesta je bila že globoko pod njimi. Vedeli so, da so jo odnesli. Napetost je popustila.

zdaj so hodili počasneje. Ko pa se je svet prevesil, so izbrali varno mesto in počivali.

Podoficir je bil bled kakor zid. Blisk mu je ponudil žganje, dvakrat je potegnil in se zahvalil. Potem so mu obvezali krvave roke, ker mu je kožo posnelo kamenje. Nemec jih je gledal kot ljudi z Marsa. Ni mu šlo v glavo, da so banditi tako dobro napravljivi in oboroženi. Tono, ki je za silo govoril nemško, in Blisk, ki ni znal dosti več, sta se lotila za sila. Tušar pa je sedel na štor in s torbico na kolenih pisal zapisnik.

Podoficir, Avstrijec, mehanik, dve leti poročen in oče enega otroka, v vojaški službi leto in pol, je brez posebnih predhodkov pripovedoval vse, kar jih je zanimalo. Prav nobene želje ni imel, da bi herojsko umrl za novi evropski red. Zato so bili z njim strni. Blisk pa mu je dal cigareto. Zadovoljni s prvim razgovorom, so ga ponosno gnali proti Cerknemu. Med potjo bi jim ga ljudje ubili, če ga ne bi zaščitili.

Ko je major Wolf od generalovega adjutanta prejel telefonsko povelje, da se popoldne ob štirih zgasi pri generalu, ga je dobra volja minila. Včasih se je sročanja z njim veselil. Obetalo mu je zanimiv besedni dvoje, mimogrede pa se je seznanil z razpoloženjem v štabu in s trenutnimi zahtevami položaja, ki ga je vedno spretno izražal v prid sebi in svojemu delu. Tudi proučevanje generalovega značaja in njegovih metod ga je začelo dolgočasiti. Prav malo novega je odkrival v njegovem svetovnem nazoru, ki je temeljil na vsestranski vlogi sile in uporabi organiziranega nasilja. Precej blizu je bil njegovemu skritemu cilju in tudi njegove šibke točke je slutil. To pa je bilo zelo važno za vse, ki so prihajali v stik z generalom, posebno se zanj zelo nevarno se mu je bilo bližati s tiste strani, ki mu ne bi bila všeč. Imel je navado, da ni prav nič opozorilno za rezal, temveč samo popadel. Generalova bližina je pri njem izživala razpoloženje sprejemanja po dvorani, prepleteni z žicami, ki so svezane z minami. Večkrat pa je Wolf primerjal

razgovore z generalom kot sprehod po napeti žici. Zdaj je slutil, čemu ga kliče. Popoldne običajno ni imel navade izdati povelj in se razgovarjati o službenih zadevah. Gotovo se je hotel z njim pogovoriti. Ze pri zadnjem srečanju je ugotovil, da se ga včasih polasita obup in osamljenost. Razen njega, ki si je ustvaril videz, da se ga ne boji, so se generala bali bolj kot partizanov, posebno v njegovih kritičnih razpoloženjih. V takih prilikah pa je bil general najbolj dovzeten za sugestije in obenem najbolj nevaren na napačno besedo. Besedica ali kretnja, ki mu ni bila všeč, je postala usodna.

Bile so še druge okoliščine, zaradi katerih Wolf to pot ni imel posebnega veselja stopiti pred generala. Medtem ko ni bil general v Berlinu, se je politična in vojaška situacija poslabšala. Zato je predvideval, da bo general pri njem preizkusil zamisli, ki jih je sprejel v glavnem poveljstvu. Vsakokrat, ko se je vrnil s posvetovanj, je bil kot na novo nabrušen nož. Zaradi tega se je hotel temeljito pripraviti in spočit ter vedrega lika stopiti pred generala. Na hitro je zbral vse, kar bi utegnilo zanimati generala. Pripravil se je tudi na odgovore, kjer je pričakoval njegovega napada. Brez tega, da bi ga general ne poskušal ponižati, pa ni bilo srečanja med njima. To se je Wolfu večkrat upiralo. Samo tega se je bal, da se nekega dne ne bi mogel zadržati. Ko je imel občutek, da je za srečanje zadostno oborožen, se je hotel samo prepsati. Verjel je, da dobro spanje prinese tudi dobre misli.

Popoldne je v najboljši uniformi, ki jo je imel samo na obiske pri generalu, in v škornjih, ki so se svetili kot ogledalo, z vedrim obrazom in smelostjo v očeh, nekaj sekund pred določenim časom stal pred vrati generalove sobe. V enem sta si bila z generalom edina. Vsak po svoje sta gojila kult osebnosti in učinkovanja za vsako ceno.

Točno ob štirih so se vrata odprla in na vratih je stal general, vzvišeno se smehljajoč in oholo vzvnan. Nenavadno dobro razpoložen ga je povabil, da je vstopil v njegovo veliko, strogo vojaško opremljeno sobo, v kateri je prišla naj-

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

V KVALIFIKACIJAH ZA PRVENSTVO EVROPE

SFRJ DANES V LEIPZIGU
ITALIJA JUTRI V DUBLINU

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 9. maja 1971

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

16.00 na Proseku
Primorje A — S. Canzian

3. AMATERSKA LIGA

16.00 na Proseku
Olimpija — Primorje B

16.00 v Bazoviču

Zarja — Virtus

14.00 v Trstu, Ul. Flavija

Bar Veneto — Breg

15.00 v St. Lovrencu

S. Lorenzo — Juventina

15.30 v Podgorju

Piedimonte — Sovodnje

NARAJČANIKI

10.00 v Gorici, Ul. Balamonti

Pro Gorizia — Juventina

10.00 v Padričah

Gaja — Gipo Viani

11.15 v Padričah

Breg — Primorje

10.30 v Krizu

Verna — Edera

MLADINCI

13.30 v Padričah

Breg — Cremcaffè

ZACETNIKI

12.30 v Padričah

Breg — Primorje

ODBOJKA

MOŠKA PROMOCIJSKA LIGA

10.00 v Gorici, Dijaški dom

Mladost — Audax

10.00 v Gorici, Ginn. Goriziana

UGG — Dom

8.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Bor — Polet

10.00 v Padričah

Gaja — Liberias Rocol

10.00 v Trstu, Ul. Zandonai

CRDA — Sokol

ŽENSKA PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trebbah

Primorje A — Bor A

10.00 v Trstu, Istarska ulica 43

OMA — Primorje B

10.30 v Trstu, Etruske poljane

Inter A — Gaja

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Bor B — Sokol B

9.00 v St. Petru

Corridoni B — Sovodnje

PRVENSTVO DEKOV

8.30 v Padričah

Gaja — ARC Linea

10.00 v Zgoniku

Kras — Bor

KOŠARKA

NARAJČANIKI

9.30 na Opčinah

Polet — Ricetori

9.30 v Trstu, Ul. Ginnastica

Lloyd — Bor

NARAJČANICE

11.00 na Opčinah

Polet — CMM

ATLETIKA

PPPP Ljubljane (mladinci)

Zjutraj v Ljubljani

Tekmuje tudi Kras

ORIENTACIJSKI POHOD

Organizira Brski gric

8.30 v Števerjanu

Nalopa 17 ekip

bolj do izraza velika firerjeva slika s širokim, pozlačenim okvirom.

Po uradnem pozdravu, ki ga je Wolf izvedel vedno za- vidljivo vzorno, je general, čeprav mu je to godilo, malo- marno zamahnil z roko:

»Pustite to, Helmut!« kar je že vnaprej pomenilo, kako bo tekel njun razgovor. Krempko mu je stisnil roko in ga pre- meril od nog do glave z zadovoljnim smehljajem.

»Točni ste, gospod major, kakor ura do sekunde. Ne pre- poma ne pregodaj. To mi je vseh pri oficirju in človeku naše vrste. Kdor ne spoštuje časa, nima odnosa do sebe, še pešal ga je k mizi in sedla sta v zelene usnjene fotelje, v kateri se je človek pogreznil in postal majhen, kot je sam pri sebi ugotovil Wolf.

»Izvolite konjak, Helmut. S tem si praganjam prehlad v pomladanskih dneh,« je dejal general in obema natočil. Wolf je bil presenečen nad sprejemom in nad prijaznostjo. Ven- dar je za prijaznostjo slutil past. Kljub vsemu pa se je čutil počasi odpuščena.

»Polikali sem vas, da bi se porazgovorila o nekaterih stva- rih, ki so za nas važne, in o katerih me zanima vaše osebno mnenje, ki ima vedno nekaj svojega, čeprav ne povsem ne- oporečnega. Vsa vaša poročila sem pazljivo prebral, preden ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

»Skušal sem vam nanizati neaj vprašanj glede situacije, ki je nastala po tej zimi.«

»Vaša izhodišča so pogumna in zanimiva in kar mi je najbolj všeč, nisem šablonska. Zato so vredna premisleka. Ne- kaj pa me skrbi, česar ne bi nikomur priznal, razen vam, ki ste do svojega dela dovolj kritični, in to vsaj delno samu ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

»Skušal sem vam nanizati neaj vprašanj glede situacije, ki je nastala po tej zimi.«

»Vaša izhodišča so pogumna in zanimiva in kar mi je najbolj všeč, nisem šablonska. Zato so vredna premisleka. Ne- kaj pa me skrbi, česar ne bi nikomur priznal, razen vam, ki ste do svojega dela dovolj kritični, in to vsaj delno samu ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

»Skušal sem vam nanizati neaj vprašanj glede situacije, ki je nastala po tej zimi.«

»Vaša izhodišča so pogumna in zanimiva in kar mi je najbolj všeč, nisem šablonska. Zato so vredna premisleka. Ne- kaj pa me skrbi, česar ne bi nikomur priznal, razen vam, ki ste do svojega dela dovolj kritični, in to vsaj delno samu ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

»Skušal sem vam nanizati neaj vprašanj glede situacije, ki je nastala po tej zimi.«

»Vaša izhodišča so pogumna in zanimiva in kar mi je najbolj všeč, nisem šablonska. Zato so vredna premisleka. Ne- kaj pa me skrbi, česar ne bi nikomur priznal, razen vam, ki ste do svojega dela dovolj kritični, in to vsaj delno samu ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

»Skušal sem vam nanizati neaj vprašanj glede situacije, ki je nastala po tej zimi.«

»Vaša izhodišča so pogumna in zanimiva in kar mi je najbolj všeč, nisem šablonska. Zato so vredna premisleka. Ne- kaj pa me skrbi, česar ne bi nikomur priznal, razen vam, ki ste do svojega dela dovolj kritični, in to vsaj delno samu ste prišli, in leže tamle na mizi.«

»Da, gospod general,« se je oglašil Wolf, ki je general premislil in ga s svojimi sivimi, hladnimi očmi vprašujoče gledal.

LEIPZIG, 8. — Jugoslovanska državna reprezentanca je zaključila svoje priprave na Nizozemskem in se je preselila v Leipzig, kjer se bo jutri potegovala v kvalifikacijski tekmi za evropski pokal, v tekni z Vzhodno Nemčijo, ki se bo začela ob 15. uri. Na velikem sta- dionu, ki sprejme lahko 100.000 gle- dalcev, bodo »plavi« nastopili z na- slednjo postavo: Vukčević, Rajko- vić, Ramljak, Pavlović, Paunović, Holcer, Petković, Oblak, Filipović, Ačimović, Džajić. Ta postava sicer ni najboljša, vendar Jugoslovani u- pajo, da bo izpolnila pričakovanja. V napadu in na sredini igrišča je ekipa še dokaj kakovostna, pesimi- stično pa so strokovnjaki razpolože- ni do obrambe. Ta je namreč šib- ka točka enajsterice, zlasti ker i- gralci dela ekipe niso v formi.

Vzhodni Nemci postavljajo svoje e- najsterice še vedno niso razkriti in jo bodo objavili tik pred tekmo. Zato ni mogoče napovedati, kakšno taktiko bo domača ekipa ubrala v tekmi z Jugoslavijo. Vsi izvedenci pa so enotnega mnenja, da je dan- es vzhodnonemška nogometna re- prezentanca pripravljena izredno dobro, da ima vrsto odličnih igral- cev, velikih tehničnih sposobnosti, njena šibka točka pa je pomani- kanje mednarodnih izkušenj.

V vsakem primeru pa se obeta izredno napeta in izenačena tek- ma, v kateri bi bil vsak izid mo- goč. Jugoslovani seveda upajo na vsaj neodločen rezultat, ki bi jim že zagotovil napredovanje.

V sedmi skupini tekmovala za prvenstvo Evrope so doslej odigra- li naslednje tekme:

Nizozemska - Jugoslavija 1:1

Jugoslavija - Nizozemska 2:0

Nizozemska - Luksemburg 6:0

V. Nemčija - Nizozemska 1:0

Luksemburg - Jugoslavija 0:2

Luksemburg - V. Nemčija 0:5

V. Nemčija - Luksemburg 2:1

LESTVICA

V. Nemčija 3 3 0 0 8 1 6

Jugoslavija 3 2 1 0 5 1 5

Nizozemska 4 1 1 2 7 4 3

Luksemburg 4 0 0 4 1 15 0

PRIHODNJE TEKME

V. Nemčija - Jugoslavija (danes)

Nizozemska - V. Nemčija (10. oktobra)

Jugoslavija - V. Nemčija (16. oktobra)

Luksemburg - Nizozemska (17. oktobra)

Jugoslavija - Luksemburg (27. oktobra)

FIRENCE, 8. — Italijanska re- prezentanca, ki bo igrala jutri proti Irski v Dublinu, je včeraj trenirala z mladinsko ekipo Arezza. Repre- zentanti so prikazali lepo in učinkovito igro, saj so dosegli kar osem golov. Najuspešnejši je bil srednji napadalec Roberto Boninsegna, ki je sam štirinastkrat potresel mrežo nasprotnikov. Ostale štiri gole pa sta dosegla Prati (2) in Anastasi (2). Italijanski zvezni trener Ferruccio Valcareggi se še ni dokončno odlo- čil za postavu. Izjavil je, da bo po- vedal imena igralcev šele danes popoldne v Dublinu, vendar časniki, ki so prisostvovali treningu,

menijo, da bo italijanska postava sledila: Zoff, Burgnich, Facchetti, Bertini, Rosato, Cora, Mazzola, Cor- so, Boninsegna, De Sisti, Prati.

Trening tekmi je prisostvovalo številno občinstvo, ki je večkrat z navdušenim ploskanjem odobravalo lepo igro. Med reprezentanti se je najbolj izkazal Mario Corso, ki je bil odlični režiser. Vedno je točno podajal prostemu tovarisu in lahko

Italija - Švedska (9. oktobra)

Avstrija - Irski (10. oktobra)

Italija - Avstrija (27. novembra)

Italijanska reprezentanca je danes jutraj zapustila športni center v Govercianu pri Firenci in je po kosilu v Pisi, z letalom odpotovala na Irsko. Vseh 18 igralcev, ki so odšli na pot, je v odličnem zdrav- stvenem stanju.

AVTOMOBILIZEM

SILVERSTONE, 8. — Na poskus- nih vožnjah za mednarodno avtom- obilsko tekmovalje v Silverstonu, veljavno za vozila formule ena, je bil najhitrejši škot Stewart na ty- rellu, s povprečno hitrostjo 210,130 km na uro.

SOLUN, 8. — Grško nogometno moštvo Paok iz Soluna je izločilo iz tekmovalja za grški pokal ekipo Panathinaikos, ki se je uvrstila v finale tekmovalja za evropski pokal.

V nadaljevanju mladinskih iger v odbojki za dekleta so zadnja srečanja prinesla precej sprememb na vrhu lestvice. Do pred kratkim vodilna Casa del Fanciullo je v zadnjih dveh tekmah bila dvakrat poražena in je tako zdrnila na tretje mesto. Dobro se je izkazala OMA A z dvema zmaganja in je trenutno na prvem mestu.

Borovke so po 4 uspešnih nasto- pih na 2. mestu (igrale so dve tekmi manj od OMA A in so še edina neporažena ekipa). V pre- ostalih treh srečanjih pa se bo Bor pomeril s tremi precej slab- šimi šestorkami — OMA B, FARI in San Giacomo, kar mu bo verjet- no omogočilo, da se povzpne na povsem zaslužen 1. mesto. Na sre-

dini razpredelnice sta FARI in Brunner zamenjali mesti. OMA B je izvajevala v 6 nastopih drugo zmago, San Giacomo pa prvo, na rovaž OMA C, ki ostane še naprej na zadnjem mestu brez točk.

LESTVICA

OMA A 6 5 1 11 3 10

Bor 4 4 0 8 1 8

C. del Fanciullo 6 4 2 9 4 8

FARI 5 3 2 6 6 6

Brunner 6 3 3 6 6 6

OMA B 6 2 4 4 9 4

San Giacomo 5 1 4 3 8 2

OMA C 6 0 6 2 12 0

F. G.

KOŠARKA

Na univerzitetnem prvenstvu

Trst prvi

VIAREGGIO, 8. — V finalni tekmi italijanskega univerzitetnega košar- karskega prvenstva v Viareggiu je tržaška reprezentanca, v kateri je igral tudi član Bora Adrian Zava- dial, premagala predstavniko Bro- loge z visokim rezultatom 104:77. Tržačani so s to zmago osvojili pr- vo mesto. Drugo mesto je zasedla ekipa Milana, tretje pa Bologna.

BARI, 8. — V okviru športnih pri- reditev v Barju, je košarkarska ekipa Beograda premagala argen- tinske prvake San Lorenza z rezul- tatom 89:82. Tekma je bila zelo izenačena in Jugoslovani s ostrili nasprotnikov odpor šele v drugem podaljku igre.

Izenačena in Jugoslovani so strili Fides premagal Tropicali Pesaro s 105 — Brežani 1,5.

Brežansko ekipo so sestavljali: Zerjal, Maar, Sancin, Dilić, Pav- letić, Kraljić, Prašelj, Janković, Marsić, Rodela, Pečenik, Jelincić.

V nadaljevanju 3. šahovskega tur- nirja zanesljivo vodi Rino Kuret. Na drugem mestu je Maar, na tret- jem pa Janković. Sledi Prašelj s številnimi neodigranimi partijami. Na repu lestvice sta se spoprijela Pavletić in Dilić ter sta se spora- zumela za remi.

ZACASNA LESTVICA

Kuret R. 8,5

Maar 7

Janković 6

Prašelj 4,5

Kuret G. 4

Kraljić 3,5

Marsić in Zerjal 3

Pečenik, Svetina, Sancin, Čok 2

Šturman 1

Pavletić in Dilić 0,5

ZBOJČ

Simultanka Brega

Edino zmago proti Battistiju je dosegel Duško Jelincić

V okviru propagandnih šahovskih večerov, ki jih prireja šahovska sekcija Brega, je bila v gostini v Prebenu prva simultanka, v ka- teri je nastopil kot gost tržaški sa- hist Battisti.

V simultanki je nastopilo 12 sa- histov. Z rezultatom in prikazano igro so bili Brežani zadovoljni, saj sodi Battisti v kategorijo mojst- skih kandidatov. Battisti je zmagal z rezultatom 10,5 proti 1,5. Celotno simultanko je končal v eni uri. Za Breg je edini pozitivni rezultat do- segel Duško Jelincić, ki je zmagal z lepo kombiniranimi potezami. Pe- čenik pa je po borbeni tekmi dose- gel remi. Vse druge sahiste je tre- ba pohvaliti zaradi tehnične igre, posebno sta se odrezala tudi najmlajša sahista, Dilić in Pavletić, ki bosta z nadaljnjim tehničnim izpopolnje- vanjem trd oreh starejšim sahistom.

Končni rezultat je torej: Battisti 10,5 — Brežani 1,5.

Brežansko ekipo so sestavljali: Zerjal, Maar, Sancin, Dilić, Pav- letić, Kraljić, Prašelj, Janković, Marsić, Rodela, Pečenik, Jelincić.

V nadaljevanju 3. šahovskega tur- nirja zanesljivo vodi Rino Kuret. Na drugem mestu je Maar, na tret- jem pa Janković. Sledi Prašelj s številnimi neodigranimi partijami. Na repu lestvice sta se spoprijela Pavletić in Dilić ter sta se spora- zumela za remi.

ZACASNA LESTVICA

Kuret R. 8,5

Maar 7

Janković 6

Prašelj 4,5

Kuret G. 4

Kraljić 3,5

Marsić in Zerjal 3

Pečenik, Svetina, Sancin, Čok 2

Šturman 1

Pavletić in Dilić 0,5

ZBOJČ

Simultanka Brega v Prebenu

najbolj žalostno? Da so nekateri odgovorni ljudje popolno- ma slepi in gluhi. Brez občutka za strategijo. Vojak, ki ne- nehno ne proučuje razmerja sil, pa ni vojak in tudi politik ni politik.

To so nekateri podatki, ki vam verjetno še niso znani,« je dejal general, vstal in prinesel s svoje mize sveženj pa- pirjev in jih razgrnil pred majorjem. »Sicer so to stvari, ki se vas ne tičejo. Ne bo pa nič narobe, če jih veste.«

Wolf je kot navadno preslišal pripombo in z narejenim zanimanjem čakal, da bo zvedel stvari, ki mu jih je morda že nekoč povedal. Saj se je desotkrat vede ali nevede ponav- ljal, po potrebi pa je tudi brez sramu spreminjal svoje izja- ve, če je smatral to za koristno.

»Tu je zbrana situacija vseh let okupacije. Številke o po- rastu komunističnih band po letih, tu so zmogljivosti naših enot in domobranstva in nadalje številke naših in njihovih izgub po letih. Računajte, da so njihove izgube po naših po- ročilih dvakrat pretirane, sicer bi jih že zdavnaj zmanjkalo po gozdovih. Ključ za primerjavo naše klone vojske s to drhaljo pa si poiščite sami in sode. Težak spopad nas čaka na pomlad, če hočemo zagotoviti oskrbo fronte v Italiji. V Berlinu so nam izprašili kosti. To, kar jaz delam z vami, je simbolično človekoljubje. Pestujem vas kot dojenčke, za- vite v vato. Trd sem. Pa sem še premehek. To je moja glav- na napaka, katero sem sklenil odpraviti. Resnično, Helmut, razočaran sem nad nekaterimi našimi ljudmi in nad njivo- vimi obnašanjem. Tvegal sem lasten položaj in potvoril ne- katera dejstva, ko sem poročal v Berlinu. Situacija sem jim prikazal v luči, v katero se sam ne verjamem. Sram me je. Nikdar ne bi napravil tega, če ne bi tako delali ali še bolj lagali tudi drugi. Ljudje otepe, stvari se sudejo drugače, kot smo si jih zamislili v začetku,« je govoril general nekam skrušen. Premislil je, segel v skaflo za cigarete in prižgal obema.

Wolf je bil v zadregi. General se mu do take mere še ni razkril, čeprav ga je večkrat obiskoval tudi doma na sta- novanju, kjer sta se menila tudi o intimnih stvareh in oprav-

ljala znanje. Dobro je vedel, da ga bodo te misli kmalu mi- nile in potem od tega ne more pričakovati ničesar dobrega. Pričakoval je, da bo general že naslednji hip trenutke svoje slabosti prekel in da bo njegova oholost kmalu vzplamela. Da si je prav njega izbral za svoje izlive, ga je prevzelo s ponosom in z nejevoljo. Vedel je, da general pričakuje od- govora, ker je zato premolknil, in zdaj mora nekaj reči. Nič pametnega mu ni padlo v glavo. Praznina kot pri dijak na diplomskem izpitu. Molč v tem položaju pa ne bi bil od- govor. Zato je uporabil šablono, ki naj bi mu pomagala pri- dobiti na času.

»Popolnoma točno, gospod general. Podobne misli sem imel tudi sam. Morda pa situacija je ni tako problematična, kakor se zdi.«

General se mu je pomilovalno nasmehnil:

»Wolf, vi ste star lisjak. Ne varajte sebe, še manj pa mene! V tem položaju je to nepomembno, še manj pa ko- ristno. Lahko je celo nevarno. Nekaj vam bom dokazal, kar vam morda ne bo po godu. Ne čutite se prizadetega z ljud- mi, ki jih imam, ne morem uresničiti svojih zamisli. Bom nekoliko dolgozven, z namenom, da vas prepričam o pra- vilnosti svojih sklepov. Govoril va bom zato, ker vas sma- tram za toliko pogumnega, da mi slepo ne boste pritrdjevali, kot to delajo mnogi kimavci-specialisti, ker sem general in vi major, orodje v mojih rokah, ki ga lahko poljubno upo- rabljam, hvalim ali zavržem. To se pravi, da vas uporabim na mestu, kjer boste gotovo izgini. Toliko v vednost, ker vas visoko cenim, morda celo previsoko.«

Pa pustiva to pripombo na robu,« je dejal general s tiš- jim glasom in ga ostro pogledal. Potem si je prižgal ciga- reto in nadaljeval:

»Premislil sem in ocenil položaj v novi luči z realnim izhodiščem. Prevrednotil sem vse naše delo in boj skozi kri- tično prizmo in prišel sem do zaključkov, ki vam jih bom sedaj razložil. Glavni problem je v tem, da se ne znamo vesti kot osvajači. To je rak rana, ki nam ogroža zmago, vir ne- uspehov in krivda za podaljšanje vojne. Ne mislite, da kaj

dvojim v zmago nemškega orožja. Nikoli nisem bil bolj pre- pričan kot sedaj. Kmalu se bodo stvari zasukale. Zaupam vam, da imamo v izdelavi orožje, o katerem se sovražnikom Nemčije niti ne sanja.

Oprostite, da sem se odvrnil od misli, ki jo nameravam razviti. Bistvo problema je v stanju zavesti. Rasna pripad- nost velikemu arijskemu človeku, tvorcu edinih starih in no- vih kultur, v zavesti nekaterih naših ljudi blede in ugaša. V nekaterih pa se ni niti prižgala. Imamo roje sopotnikov, ki so se slučajno usedli na vlak kljukastega križa. Povedal vam bom primer. Kar pogledajte, vlačugarjo se z ženskami osvoje- nega ničvrednega ljudstva. Sprejemajo podkupnine in kup- ŕujejo za nemško častjo in če ho

Odločen govor predsednika Tita v Sarajevu ob zaključku II. kongresa samoupravljalcev

(Od našega dopisnika)
SARAJEVO, 8. — Ob zaključku II. kongresa samoupravljalcev jugoslavije v Sarajevu je predsednik Tito imel sklepni govor, v katerem je izrazil polno zaupanje v enotnost delavskega razreda in samoupravljalcev Jugoslavije glede nadaljnjega razvoja in napredka države. Predsednik je izrazil veliko odločnost kot v Ljubljani, čeprav se vedno nekoliko zadržano, govoril o zadnji seji predsedništva SKJ, na kateri je, kot je dejal, bilo sklenjeno, da se iz Zveze komunistov odstranijo vsi tisti, ki se bore proti jugoslovanski socialistični sistem. Tito je poudaril, da demokracija ne more biti sovražnik Jugoslavije in zagotovila, da bodo pravi nasprotniki samoupravnega socialističnega sistema podveli tudi administrativni in drugi ukrepi. Tito je ob burnem odobravanju delegatov dejal, da so ljudje ki govorijo da on samo govori, da pa je njegova puška prazna. «Tokrat puška ne bo prazna, imamo dosti municije», je dejal Tito in zagotovil delegatom, da bodo tokrat prepričane vse nakane nasprotnikov jugoslovanske socialistične enotnosti. Tito je odločno razburjeno govoril, da sedanje stanje ne legitimizira niti delavski niti upojenci z nizkimi plačili in pokojnicami, temveč da so med glavnimi krivci prav upojenci z visokimi pokojninami in med njimi celo nekateri megalomani, ki sanjajo o tem, da bi postali ministri, oziroma celo predsedniki republike. Tito je odločno izjavil, da je ideja komunizma, ideja socializma in marksizma enotna za vso Jugoslavijo, da mora obstajati enotna ideja Zveze komunistov Jugoslavije in ne šest idej in šest stališč posameznih republik. Tito je objasnjal zakaj v poročilu zadnje seje predsedništva ZKJ v svojem govoru v Ljubljani ni konkretno rekel, kdo so tisti, ki kalijo odnose med narodi Jugoslavije in dejal, da bo v kratkem sklicana ponovna seja predsedništva in konference ZKJ, na kateri se bo podrobno razpravljalo tudi o tem vprašanju. Kdo so tisti, ki kalijo odnose boste videli, go bodo poklicani na odgovor, je dejal Tito. Tito je odločno dejal, da bo tokrat partija očistena tistih, ki ne spadajo v njene vrste.

Kongres je ocenil kot zborovanje političnega in gospodarskega pomena ter dodal, da je II. kongres samoupravljalcev po V. kongresu ZKJ eno najpomembnejših zborovanj Jugoslavije. Kongres je pomembna manifestacija delovnih ljudi, na kateri se je pokazalo, da je samoupravljanje dobilo globoke korenine. «Prebral sem informacije, da so nekateri delegati postavljali vprašanja, zakaj na zasedanju predsedništva ZKJ in na Brionih nismo nikogar poklicali na odgovor in ali smo v naših sklepih povedali vse ali ne. Razumne se, da nismo vse povedali. Nismo povedali osnovnega, kar bi morali, lahko pa vam povem, da tam ni bilo samokritike, oziroma da je bilo zelo malo. Če bi povedali vse, kar se je na tej seji dogajalo, bi nam prineslo več škode kot koristi, je dejal Tito, in ne bi dosegli ničesar, povečali bi se le motnje in nezaupanje. Predsednik je poudaril, da je takat atmosfera ustvarjena s strani sovražnikov Jugoslavije in samoupravnega socializma, sovražnikov upravnega socializma, sovražnikov zmagovitosti in v sami Jugoslaviji. Vse to so poskusi, da bi ovirali naš družbeni in samoupravni razvoj. Predsednik Tito je dejal, da to ni go ustavne spremembe, ki bodo med drugim omogočile večjo samostojnost republik. V zvezi s tem je Tito opozoril na nevarnost ustvarjanja republiškega etatizma in poudaril, da je naloga samoupravljalcev, da to preprečijo. Tito je poudaril tudi potrebo reorganizacije Zveze komunistov in napovedal, da bo v kratkem sklicana seja predsedstva, na kateri bodo proučili vprašanje reorganizacije zveze, kar bo prispevalo k nadaljnji krepitvi enotnosti Zveze komunistov Jugoslavije. Ob koncu je Tito pozdravil tuje goste, ki so spremljali delo kongresa, in pozval delegate delovnih organizacij, da prenesejo v svoje kolektive ozračje, ki je vladalo na kongresu samoupravljalcev.

OB PRISOTNOSTI 220 KNJIŽEVNIKOV S PETIH CELIN

Seja izvršnega odbora PEN klubov v Piranu

Debate bodo vodili Ernest Fischer, Antun Šoljan, Charles Flood in Alain Robbe Grillet - V petek so se začeli redni programi koprskih barvne televizije

S seja izvršnega odbora mednarodne organizacije PEN klubov, se je včeraj dopoldne začel v Piranu delovni program mednarodnega kongresa književnikov. Sejo ki se je nadaljevala tudi popoldne, je vodil član francoske akademije pisatelj Pierre Emmanuel. V zadnjem trenutku so nekateri prijavitelji odpravili udeležbo, vendar bo še zmeraj prisotnih okrog 220 pisateljev z vseh petih celin. Prva debata za okroglo mizo o temi «Zakaj pismo» bo danes dopoldne v Piranu. Debatu z delovnim naslovom: ustvarjalno pisanje kot subjektivni izraz ali kot sredstvo moralne in socialne akcije bo vodil znani avstrijski književnik Ernest Fischer. Druga okrogla miza bo v ponedeljek v Rovinju z naslovom: pisanje kot negacija smrti in ničla. Vodil jo bo hrvaški pisatelj Antun Šoljan. Tretja okrogla miza bo v torek dopoldne v Piranu z naslovom: literatura kot nadomestilo za religijo ali za moralni sistem. Vodil jo bo ameriški pisatelj Charles Flood. Četrta in zadnja debata za okroglo mizo pa bo v torek popoldne v Piranu. Njen naslov je: ustvarjalno pisanje kot sredstvo navezovanja človeških stikov skozi čas in prostor. Vodil jo bo francoski pisatelj Alain Robbe Grillet.

PO OBISKU V KAIRU IN TEL AVIVU

Ameriški državni tajnik William Rogers v Rimu

Pogovori s Saragatom, Colombom in z Morom

RIM, 8. — Danes je na poti iz Tel Aviva v Washington prišel iz Italijanskega prestolnice ameriški zunanji minister William Rogers. V Rimu je imel nekaj pogovorov z vidnimi predstavnicami italijanske vlade. Rogers se je sestel s predsednikom republike Giuseppe Saragatom, z ministrskim predsednikom Emiliojem Colombom ter s italijanskim zunanjim ministrom Aldom Morom. Bil je tudi v Vatikanu pri papežu Pavlu VI. Rogers je odpotoval iz Tel Aviva danes jutraj. Pred svojim odhodom je imel še zadnje posvetovanje z izraelskim zunanjim ministrom Abbo Ebanom, o katerem pa se ni zvedelo ničesar. Značilno pa je, da sta tako Rogers kot ameriški BBC kot dopisnik New York Timesa povedala v svojih poročilih, da je Rogers pristal na simbolično prisotnost najhujšega števila egiptovskih policajev na vzhodni obali Sueskega prekopu. Iz izraelskih virov te vesti do sedaj niso niti potrdili niti demantirali.

Po svojem prihodu v Rim na letališče Ciampino, kjer ga je sprejel minister Moro, je Rogers takoj ogled v Kvirinalu k predsedniku Saragatu. Pogovorom med ameriškim zunanjim ministrom in predsednikom italijanske republike Giuseppe Saragatom je prisostvovalo še nekaj vidnejših osebnosti iz Roversovega spremstva. Ameriški gost je poudaril, da je ZDA visoko cenijo prizadevanje Italije za rešitev spora na Bliznjem vzhodu. Jutraj se je Rogers pogovarjal še s Colombom, nakar se je sestel z zunanjim ministrom Morom na delovnem kosilu, ki ga je priredil italijanski zunanji minister njemu v čast.

Pogovori med Rogersom in Morom so trajali približno tri ure. Rogers je seznanil Mora s potekom pogovorov, ki jih je imel v Egiptu in v Izraelu; rekel je, da ZDA vztrajajo pri uresničevanju resolucije varnostnega sveta OZN iz novembra 1967 ter da skušajo v prvi vrsti doseči, če ne ne popolno rešitev, vsaj delno in začasno rešitev srednjevzhodne krize. Moro je s svoje strani dejal, da bo Italija podprla vsako, tako delno kot celotno rešitev, v prvi vrsti pa se zainteresirana za ponovno odprtje

Sueskega prekopu, kar je tudi skušala že nekajkrat doseči kot prvi korak k dokončni pomiritvi na tistem delu Sredozemlja.

William Rogers je imel tudi tiškovno konferenco, na kateri je med drugim povedal, da sta se stališči Izraela in arabskih držav nekoliko zblížila in da so ZDA naklonjene podpisu delnega sporazuma. Nekatere točke tega delnega sporazuma naj bi bile: 1. otvoritev Sueskega prekopu, 2. administracija prekopu bi bila egiptovska, 3. umik vojaških sil pod pogoji sprejemljivimi za obe strani, 4. dokončno prenehanje vojaške dejavnosti, 5. sporazum ne bo nikakor dokončen, temveč le prvi korak k širšemu sporazumu za trajno rešitev bližnjevzhodne krize.

Namestnik državnega tajnika Joseph Sisco je danes odpotoval na ne v Kairo. O njegovi nalogi se ne ve ničesar, opozovalci pa so si edini, da je dokaj važna.

Ugrabitelji izpustili na svobodo Ghilardija in sina

CAGLIARI, 8. — Včeraj zgodaj zjutraj so ugrabitelji po kratkem spopadu s karabinjerji izpustili na svobodo Giovannija Mario Ghilardija in njegovega 9-letnega sina Agostina. Do spopada je prišlo ob 4.15 v gozdu Burgoš na meji med okrajema Sassari in Nuoro. Kot je znano, so neznanci ugrabili očeta in sina 2. aprila letos in ju torej več kot mesec dni niso izpustili na svobodo, čeprav pravijo, da je družina že plačala zahtevano odkodnino. V svojo vas Arzachenu sta Giovanni Maria Ghilardi in njegov sin Agostino prišla približno ob pol devetih.

Zaradi udarcev po glavi so včeraj sprejeli na kirurškem oddelku 78-letno Mario Triolo vd. Schiro iz Ul. Tarabochia, ki bo verjetno okrevala v 10 dneh. Agenti cestne policije so pojasnili, da je priletela ženska prečkala Ul. S. Spiridione izven prehoda za pešce, ko jo je opazil s skuterjem 16-letni Andrej Starc s Kontovela 254, ki je vozil proti Korzu Italia.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V POVRATNEM DVOBOJU ZA NASLOV SVETOVNEGA PRVAKA SREDNJE TEŽE

NINO BENVENUTI ZOPET V PRAHU MONZON NESPORNI ZMAGOVALEC

Manager Amaduzzi je bil prisiljen vreči brisačo, potem ko se je Tržačan že dvakrat znašel na tleh

MONTE CARLO, 8. — Dvoboj med Ninom Benvenuti in Argentincem Carlosom Monzonom se je sinoči zaključil tako, kot ni verjetno nihče pričakoval. Tržačan se je hotel maščevati za poraz, ki ga je doživel lani, 7. novembra, ko mu je prav Monzon s silovitim udarcem v 12. krogu odvzel naslov svetovnega prvaka srednje kategorije. Toda podvig Benvenuti ni spel. Štiri leta mlajši Argentinec (29 let) se je tudi tokrat izkazal kot velik borec, ki je poleg tega pokazal tudi precej več samozaupanja od Italijana. Verjetno moramo namreč prav v tem iskati glavni vzrok za poraz Benvenuti. Svojega nasprotnika se je bal. Po porazu, ki ga je doživel prvič v svoji karieri, ni mogel več primerno sprostiti in tudi vse priprave, ki jih je opravil (dokaj vestno) niso pomagale. Če k temu dodamo še dejstvo, da je Benvenuti za vrhunsko dosežke v tem športu že dokaj v letih, potem ta poraz pravzaprav ne more niti preveč presenetiti. Nepriznanih je bilo le to, da se je dvoboj končal že v tretjem krogu.

V prvem krogu dvoboja je Benvenuti takoj prešel v napad, vendar brez posebnega učinka, ker sta bila oba boksaarja nečutna. Monzon je skušal prevečkrat pobodo v svoje roke in oba nasprotnika sta se obnašala dokaj izvirno. Zato se je ta krog zaključil ob dokajšnji živčnosti obeh nastopajočih.

Drugi krog je takoj prinesel prednost Monzonu. Ta je obdeloval svojega nasprotnika in ga emehčal. Argentinecova «bombardiranja» je sprejelo Tržačana v vidne težave, dihal je težko, njegovi protudarci so šli v prazno in nekaj pred znakom gonga je močan Monzonov udarec «leva - desna» poslal Italijana na tla. Rešil ga je le poziv na počitek.

V tretjem krogu se je Benvenuti v glavnem branil in se otepal silovitih udarcev, ki so leteli na njegovo glavo. V 33. sek. je Monzon povsem razbil Tržačanova obrambo. Z nekaj udarci ga je najprej poslal na vrvi, nato pa ga je zopet z udarcem «leva - desna» poslal na tla. Tedaj pa je njegov manager Amaduzzi, ki je pravilno ocenil, da dvoboj ni mogoče več nadaljevati brez tveganja za Benvenuti, napovedal, da se bo dvoboj končal v tretjem krogu.

Benvenuti se je zaključku dvoboja sicer uprl, vendar je sodnik že odločil: naslov svetovnega prvaka srednje teže je ostal v rokah Carlosa Monzona.

Monzon.

NOGOMET

V mednarodnem nogometnem srečanju mladih reprezentanc v Sarajevu je včeraj Jugoslavija premagala Vzhodno Nemčijo z 1:0.

LONDON, 8. — V finalnem srečanju za angleški nogometni pokal je danes Arsenal premagal enajsterico Liverpoola z 2:1. Tekma je bila zve-

V prijateljski tekmi Primorec-Campanelle

V okviru priprav na svoje prihodnje tekmevalne obveznosti bo trebenska nogometna enajsterica Primorca danes popoldne odigrala prijateljsko srečanje. Ob 15. uri se bo na Opčinah pomerila s Campanellami.

TENIS

RIM, 8. — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije so dosegli danes sledeče rezultate:

Posamezniki
Kodeš — Newcombe 2:6, 6:1, 7:5
Ashe — Emerson 6:3, 3:6, 6:4

ODBOJKA

V PROMOCIJSKI LIGI

Danes na Gorškem dve odločilni tekmi

Danes bodo slovenske ekipe poslane v treh tekmah promotivskega odbojarskega prvenstva na Gorškem. Fantje doberdobskega Mladost bosta pomerila ob 10. uri na igrišču Dijaškega doma proti ekipi Audaxa, v telovadnici Gledalnice pa bo ob isti uri pomerila najbolj zanimiva tekma letošnjega prvenstva, med UGG in Domom. Od poteka te tekme bo odvisen izid prvenstva. Če zmagata naši tekmi UGG, bo brez nadaljnje tekme prvak letošnjega promotivskega prvenstva to moštvo; če pa bi uspelo zmagati domovcem, bi obstajala možnost, da bi postal prvak Dom. V četrtki zvečer je bila tekma med Domom in Mladostjo in Goričani so zmagali s čistim izidom 3:0.

V skupini A ženskega promotivskega prvenstva bo danes na sporedu v št. Petru tekma med Sovodnjami in ekipo Corridoni. V današnji tekmi se bo odločilo, kdo bo ostal na repu lestvice. Sovodnjska dekleta, ki so starostno slabo, in to je tudi razumljivo, so v tej igri začetnice, so v večini delo nepriznanih premagala dekleta doberdobskega Hrasta, ki so na drugem mestu lestvice.

Lestvica A skupine ženskega prvenstva je po prvem kolu naslednja: UGG 8 točk, Hrast 4, Corridoni B 4, Torriana in Sovodnja 3 točki.

V skupini B ženskega promotivskega prvenstva danes ni nobene tekme na sporedu.

RADIOCORRIERE

zanj, zanjo, zanje

Sreča ima svojo številko. Odkrili jo boste s takojšnjim nakupom Radiocorriere TV. Vsak teden lahko dobite sto zlatih žetonov v vrednosti milijona lir in 20 drugih bogatih nagrad. Udeležite se tudi vi novega natečaja Radiocorriere TV.

V številki, ki je ta teden v prodaji: upor nogo-metašev; rmitvev Sophie Loren na TV; zadnje vesti o pločji za poletje in nova pobuda za mlade bralce «Radiocorriere - TV».

Z Radiocorriere - TV lahko dobite milijone in boste izvedeli vse in najprej o sporedih radia in televizije.

radiotelevizijski tednik za družino v Italiji

12. junija 1971

■ stopi v veljavo obvezno zavarovanje za avtomobile, motorna kolesa, motorne čolne.

■ Uredite zadevo! Pomnite: brez «nalepke», ki potrjuje zavarovanje, ne boste smeli voziti.

Ne odlašajte do zadnjega dne